

Keskinkertaisen arjen pyhittäminen

Daniel Nylund

Katso tuoreempia kirjoituksiani; [Teoblogi](#)

“Puoli vuosisataa aiemmin, Soren Kierkegaard hämmästeli, kuinka kristinusko, väkevä oppi, joka oli aikanaan ”hullaannuttanut” Paavalin ja innoittanut marttyyrit halveksimaan kuolemaa, oli onnistuttu vesittämään kaksinaismoralistiseksi nenännyrpistelyksi. Itseään kristittyinä pitävät pikkuporvarit käyttäytyivät antiikin ylväisiin pakanoihin verrattuna kuin kuohilaat. Heitä kiinnosti enemmän turvallisuus kuin omaperäinen ajattelu, sovinnaiset tavat enemmän kuin suuret teot.” (Torsti Lehtinen *Inter Cityn Väinämöinen Kirjapaja-97* s. 83-84)

Kierkegaardin mielestä... ihminen luotiin ajattelevaksi olenoksi, mutta ”edes Jumala ei voi mitään sille, että tavat ja tottumukset ja intohimottomuus ja teeskentely ja lörpöttely naapureiden kanssa vähitellen turmelevat useimmat niin, että he lakkaavat ajattelemasta. (s. 84)

Niinpä, muistelen kuitenkin kuinka viime kirjeessäni jaoin kanssasi jotain siitä miten olen kokenut tämän yhtälön toisen puolen, eli siitä kuinka jatkuva ajattelevuus ja intohimoinen etsiminen viettelee pois elämän siunatusta tavallisuudesta, siitä yksinkertaisesta rakastamisesta, joka välittyy nimenomaan niin herttaisen pienien tapojen ja tottumusten kautta. Raili, joka on lasten kautta paljon enemmän kiinni arjessa kuin minä, eikä ehdi lukea tai kirjoittaa niin kuin minä, on kuitenkin se, joka aina muistaa ostaa kummilapsille ja ystäville kortteja ja pieniä lahjoja.

Minä niin helposti innostun Kierkegaardin kaltaisista keskinkertaisuuden piiskureista jossa, on myös tiettyä pyhän yksinkertaisuuden pilkkaa.

Kuunnelkaa nyt, vaikka seuraavaa:

”Valittakoot muut, että aika on paha, minä valitan sitä, että se on mitäänsanomaton, sillä siitä puuttuu intohimo. Ihmisten ajatukset ovat ohuet ja hintelät kuin nyplätyt pitsit, he itse säälistävät kuin pitsinnyplääjät. Heidän sydämensä ajatukset ovat liian surkeita ollakseen syntisiä... Heidän mielihalunsa hitaat ja veltot, heidän intohimonsa uneliaat... Hyi hitto! Siksi sieluni yhä uudelleen palaa Vanhan testamentin ja Shakespearen maailmaan. Siellä tuntee kuulevansa ihmisten puhetta, siellä vihataan, siellä rakastetaan, siellä murhataan vihollinen ja kirotaan hänen jälkeläisensä kaikkiin tuleviin polviin, siellä tehdään syntiä.” (s. 106-107)

Mutta jos ajattelen äitiäni, joka nyt eläkepäivinänsä todella on pitsinnyplääjä ja poppanoiden kutoja, en millään kehtaisi osoittaa näitä siteerauksia hänelle. Hän on monet elämänsä intohimoista pannut syrjään ja tehnyt suht’ mielenkiinnottomia töitä osallistuakseen lastensa elatukseen ja sen lisäksi pystyäkseen antamaan rahaa puutteenalaisille. Vanhempani vaalivat edelleenkin sitä omastaan jakamisen kulttuuria, jossa todellinen antaminen alkaa vasta kymmenysten antamisen jälkeen.

Kierkegaard oli vitsa. Ehkä hänkin oli esikärsijä. Joka tapauksessa, hänen poikkeukselliseen elämäänsä kuului myöskin selvä valinta luopua rakastetustaan, **Reginasta**, ja sen myötä monesta elämän tavallisista rutiineista. **Buber** arvosteli häntä juuri tästä syystä. Hän oli *hasidijuutalaisesta* perinteestä oppinut tavallisen arjen pyhittämisen Jumalalle, ja piti sitä oman, hyvinkin poikkeuksellisen, elämänsä tasapainottajana. Me tarvitsemme edelleenkin Kierkegaardin tapaisia erämaaprofeettoja, mutta erehdymme, jos yritämme tehdä poikkeuksellisesta elämästä normatiivisen, eli kaikille esimerkiksi kelpaavan.

Sitä paitsi tavalliseen huomaamattomaan elämään voi liittyä niin paljon näkymättömiä sinänsä epädramaattisia ihmeellisyyksiä. Kun ryhmissä joskus olemme pyytäneet ihmisiä palauttamaan mieliinsä sellaisia tapahtumia ja hetkiä, joita he voivat jälkepäin pitää elämänsä voimavaroina, kuulemme tarinoita hyvin pienistä ja tavallisista asioista: mummosta, joka aina otti mukaansa leipomaan, kylähullusta, joka aina kylässä käydessään otti syliin ja antoi yhden karkin, isästä, joka vei mukaansa kalastamaan, äidistä joka oli säästänyt monta kuukautta voidakseen ostaa juuri tietyn nuken joululahjaksi, opettajasta, jonka tapa katsoa silmiin antoi uskoa siihen että oli tullut nähdyksi jne.

Eli olkoon, että jokaisen elämään ei mahdu suuria ajatuksia, intohimoisia kutsumuksia tai dramaattisia urotekoja. Se voi silti olla täynnä rakastavia tapoja ja tottumuksia, uskoa antavia, melkein huomaamattoman pieniä kohtaamisia, tai jopa kipeästi valittuja anteeksiantoja, joista kukaan ei jaa ansiomitaleita.

Sekä vihkiytyminen suurille intohimoille, että antautuminen arjen latteudelle voi eksyttää meidät jokaiseen arkeen mahtuvasta pienestä rakkaudesta ja totuudesta, pienistä sinän huomaamisen hetkistä.